

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้แล้ว

เมื่อวันที่

16 มี.ค. 2560

ชค.น.บ.

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลังคม
(หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๘)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้แล้ว

เมื่อรับที่

16 ส.ค. 2560

ฯพณฯ

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลังคม
แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

บัณฑิตวิทยาลัย

ร่วมกับ

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติ

ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๘

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Social Development

๒. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Social Development)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ด. (การพัฒนาสังคม)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Social Development)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี)

ไม่มี

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรแบบ ๑.๑ : ๕๔ หน่วยกิต
สำหรับหลักสูตรแบบ ๒.๑ : ๖๐ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาเอก หลักสูตร ๓ ปี

๕.๒ ภาษาที่ใช้

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศ

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว คือ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๖. สถานภาพของหลักสูตร

- หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ เปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘
- สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๔ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘
- สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๒ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๘
- สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘
- สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๘
- สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๘.๑ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๘.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน/นักสังคมสงเคราะห์ / นักพัฒนาสังคม / พัฒนาการ
- ๘.๓ เจ้าหน้าที่บุคคล / เจ้าหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ๘.๔ นักวิจัยทางสังคมศาสตร์/นักบริหาร / เจ้าหน้าที่บริหาร
- ๘.๕ ที่ปรึกษาองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรอิสระต่างๆ ที่ต้องการบุคลากรที่มีศักยภาพและความสามารถในการผลิตองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารและการวิจัยเพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบาย

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ID ๓๓๒๐๗๐๐๙๖๒๖๕	Ph.D. (Sociology)	Panjab University, India	๒๕๔๑
		M.A. (Sociology)	Poona University, India	๒๕๓๔
		พร.บ. (การศึกษานอกโรงเรียน)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๒
รองศาสตราจารย์	ดร.วิวัฒน์ หามนตรี ID ๓๑๔๙๙๐๐๓๕๒๙๓๒	ปร.ด. (การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)	ม.ราชภัฏราชชนครินทร์	๒๕๕๔
		ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม)	ม.เกษตรศาสตร์	๒๕๒๕
		กศ.บ. (สังคมศึกษา)	ม.ศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๒๑
อาจารย์	พระมหาสุทิตย์ อาภากร ID ๓๕๗๑๐๐๐๑๔๕๙๒๑	พร.ด.(พระพุทธศาสนา)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๙
		พช.ม. (การพัฒนาชุมชน)	ม.ธรรมศาสตร์	๒๕๔๑
		ร.บ. (รัฐศาสตร์)	ม.สุโขทัยธรรมาธิราช	๒๕๓๕

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน คือ ใช้อาคารเรียนรวมคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์เศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบอย่างมากต่อการบริหารงานขององค์กรภาครัฐและเอกชนที่ต้องขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ท่ามกลางความผันผวนของกระแสเศรษฐกิจโลกดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการปฏิบัติงาน สามารถผสานความรู้กับการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรมีศักยภาพในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันระดับที่สูง พร้อมยังช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่ง และสร้างความเจริญรุ่งเรืองต่อชุมชนและสังคม องค์กรประกอบหลักที่สำคัญในการบรรลุจุดหมายดังกล่าวคือการใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชา เช่น ผู้ที่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคม การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ภาวะผู้นำ การผสมผสานทางความรู้เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุล่วง และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย แนวคิดการพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ครอบครัวระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ สถานการณ์ดังกล่าวนี้ จึงต้องการนักพัฒนาสังคมที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมเพื่อมาทำหน้าที่ในการพัฒนาตั้งแต่ระดับชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศต่อไป

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่น่าสังเกตอย่างเด่นชัดก็คือประเทศมีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ โดยมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือ GDP ที่เติบโตตามลำดับ แต่ในขณะเดียวกัน กลับพบว่าปัญหาต่างๆ ในสังคมที่ก่อตัวขึ้นและมีผลกระทบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติมีมากมาย เช่น ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อม ปัญหาการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และนำมาสู่การที่องค์กรกำกับดูแลด้านคุณภาพจำเป็นต้องเสนอแนวคิดที่ใช้สำหรับกำกับให้องค์กรต่างๆ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ จึงจะรับรองหน่วยงาน เช่น การให้การรับรองคุณภาพ หรือการประกันคุณภาพ ปัญหาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการนักพัฒนาสังคมที่มีศักยภาพสูงในการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี การศึกษาวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๐

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางการพัฒนาสังคม ในการสร้าง

ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับปัจจุบันทางภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อมทั้งทางด้านคณาจารย์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ ประกอบการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ทางภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ จึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นในศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคมที่ผสมผสานแนวคิดทางด้านพุทธศาสนา โดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่อไป

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยมุ่งสู่การเป็นสถาบันจัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมพร้อมๆ กับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะในศาสตร์ที่เป็นพุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เข้าถึงแก่นแท้ของศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ถอดองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาผสมผสานกับศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ ยังต้องประกอบด้วยความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนอันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

๑๓.๑ มีการเชิญอาจารย์จากคณะพุทธศาสตร์ หรือจากบัณฑิตวิทยาลัย มาเป็นผู้สอนหรือผู้ร่วมสอนในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระไตรปิฎกหรือแก่นธรรมในพุทธศาสนา รวมทั้งมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกันกับหลักสูตรเหล่านี้ด้วย

๑๓.๒ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๒.๑ แต่งตั้งผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาควิชาอาจารย์ผู้สอน และนิสิตในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการดำเนินการ

๑๓.๒.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ในเชิงลึกและกว้างเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง บูรณาการสหวิทยาการกับพระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จิต ปัญญา สังคมและประเทศชาติให้มีคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมบนพื้นฐานแห่งหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป และปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สามารถนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๒ เพื่อสนองความต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพของหน่วยงานทั้งองค์การศาสนา รัฐ เอกชนและสาธารณประโยชน์

๑.๒.๓ เพื่อส่งเสริมการสร้างชุมชนและเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งโดยร่วมมือกับนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ ทั้งในและนอกสถาบันดำเนินการจัดการศึกษา แลกเปลี่ยนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๒. แผนการพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑) การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมปัจจุบัน และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	๑) ทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน รวมทั้งการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรที่ใกล้เคียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๑) ความพึงพอใจของหน่วยงานต่อคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต และประสิทธิภาพของดุษฎีบัณฑิตในการบริหารสังคม และการผลิตผลงานทางวิชาการ
๒) ติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านสังคมอาจมีผลกระทบต่อหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	๒) จัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพหลักสูตรกลยุทธ์	๒) ผลการจัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร/ตัวบ่งชี้
๓) การติดตามผลการพัฒนาหลักสูตรไปใช้	๓) การประเมินผลหลักสูตร และสร้างช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	๓) ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๔) พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีอัตลักษณ์ เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา เป็นที่ต้องการของแหล่งจ้างงาน	๔) ประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามวาระปรับปรุงของหลักสูตรโดยอ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐาน สกอ.	๔) รายงานผลการประเมินหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ฉบับที่ปรับปรุงผลการทงานเป็นที่พึงพอใจ

หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

๑.๑.๑ จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา แต่ละภาคการศึกษามีเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๑.๑.๒ ระบบการศึกษาในเรื่องอื่นๆ ให้นำข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙ (ภาคผนวก ข)

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการประจำหลักสูตร

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ๑ ภาคการศึกษา มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙ (ภาคผนวก ข)

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วันเวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

- ๑) ภาคการศึกษาที่ ๑ เดือน สิงหาคม ถึง พฤศจิกายน
- ๒) ภาคการศึกษาที่ ๒ เดือน ธันวาคม ถึง เมษายน
- ๓) ภาคฤดูร้อน เดือน พฤษภาคม ถึง กรกฎาคม

๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

-เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ นิสิตแบบ ๑.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทตรงสาขาวิชา หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานตรงสายในสาขาวิชา

๒.๓.๒ นิสิตแบบ ๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททุกสาขา ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโท ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๒.๓.๓ มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒.๓.๔ เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา

๒.๓.๕ ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความประพฤติหรือผิดวินัย

๒.๔ วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์ จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรแบบ ๑.๑ และ หลักสูตรแบบ ๒.๑ ในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. ผู้สมัครต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์/งานวิจัยที่มีความเป็นไปได้ มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

- ๑.๑ หัวข้อดุษฎีนิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ๑.๒ รายชื่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์
- ๑.๓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ๑.๔ วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ๑.๕ ขอบเขตการวิจัย
- ๑.๖ ปัญหาที่ต้องการทราบ(ถ้ามี)
- ๑.๗ สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- ๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย
- ๑.๙ บททวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๑๐ วิธีดำเนินการวิจัย
- ๑.๑๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย
- ๑.๑๒ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- ๑.๑๓ โครงสร้างของดุษฎีนิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- ๑.๑๔ บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- ๑.๑๕ ประวัติผู้วิจัย

๒. ผู้สมัครต้องผ่านสอบข้อเขียนวัดความรู้ในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และการสอบวัดความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่ดำเนินการโดยสถาบันภาษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้สมัครต้องสอบผ่านการวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ทักษะด้านการฟัง (Listening) ๑๐๐ คะแนน
๒. ทักษะด้านการพูด (Speaking) ๑๐๐ คะแนน
๓. ทักษะด้านการอ่าน (Reading) ๑๐๐ คะแนน
๔. ทักษะด้านการเขียน (Writing) ๑๐๐ คะแนน

รวม ๔๐๐ คะแนน ผู้สมัครที่ได้ผลการสอบเกินร้อยละ ๖๐ จากคะแนนเต็ม ถือว่าผ่านการสอบวัดความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

๓. ผู้สอบผ่านข้อเขียนต้องสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาโครงร่างดุษฎีนิพนธ์/งานวิจัยที่เสนอ ตามข้อ ๑ และความรู้ความสามารถด้านอื่นๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

๒.๕ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๒.๖ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต
ความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาไม่เพียงพอ	จัดรายวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต
ทักษะด้านการวิจัยเชิงนโยบายน้อย	จัดรายวิชาเลือกด้านการพัฒนาสังคม การจัดการและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม โดยให้นิสิตลงรายวิชาที่เกี่ยวข้องในรายวิชาของสาขาวิชาการพัฒนาสังคมเพิ่มเติมตามความสนใจ โดยความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งเป็นผู้ช่วยวิจัยของอาจารย์ในการทำโครงการวิจัยต่างๆ
มีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ	จัดกิจกรรมเสริมความรู้ภาษาอังกฤษ เน้นให้อาจารย์จัดการเรียนการสอน โดยฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้และสื่อสารในทุกรายวิชา และมอบหมายให้นิสิตแต่ละคนเรียนรู้และพัฒนาตนเองจากสื่อเสริมในห้องสมุดคณะ, หอสมุดและสถาบันภาษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการอบรมทักษะการเขียนและการนำเสนอบทความทางวิชาการภาษาอังกฤษ
ปัญหาการปรับตัวในการเรียนระดับสูงขึ้น เช่น การสืบค้นข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลและการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นหลัก

๒.๗ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๒.๗.๑ แผนการรับนิสิตแบบ ๑.๑

ระดับชั้นปี	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๕	๕	๕
รวมจำนวนนิสิต	๕	๑๐	๑๕	๑๕	๑๕
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	๕	๕	๕

๒.๗.๒ แผนการรับนิสิตแบบ ๒.๑

ระดับชั้นปี	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ชั้นปีที่ ๑	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๒๐	๒๐	๒๐
รวมจำนวนนิสิต	๒๐	๔๐	๖๐	๖๐	๖๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	๒๐	๒๐	๒๐

๒.๘ งบประมาณตามแผน

๒.๘.๑ งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ค่าบำรุงการศึกษา	๓๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๑,๕๗๕,๐๐๐	๓,๑๕๐,๐๐๐	๓,๑๕๐,๐๐๐	๓,๑๕๐,๐๐๐	๓,๑๕๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวมรายรับ	๑,๘๗๕,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐

๒.๘.๒ งบประมาณรายจ่าย (หน่วย : บาท)

รายการจ่าย	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
งบดำเนินการ	๑,๘๗๕,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสายสนับสนุน	๔๒๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากรอาจารย์พิเศษ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	๑,๑๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐
- ค่าจัดซื้อหนังสือและวารสาร	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
งบลงทุน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
- ค่าครุภัณฑ์	๑๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
งบพัฒนาบุคลากร	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
รวม	๑,๗๗๐,๐๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐

* หมายเหตุ มีพนักงานสายสนับสนุนประจำหลักสูตร ๒ คน

๒.๙ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

- แบบชั้นเรียน

๒.๑๐ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

- ไม่มี

๓.หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต

- ๑) แบบ ๑.๑ ทำคุณนึพนธ์ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร
- ๒) แบบ ๒.๑ ศึกษารายวิชาและทำคุณนึพนธ์ จำนวน ๖๐ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น ๒ แบบ คือ

๑) หลักสูตรแบบ ๑.๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยนิสิตต้องทำคุณนึพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕๔ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๖ รายวิชา โดยทั้งนี้ทางหลักสูตรอาจให้ศึกษารายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒) หลักสูตรแบบ ๒.๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำคุณนึพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ทำคุณนึพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต ศึกษารายวิชารวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต โดยทั้งนี้ทางหลักสูตรอาจให้ศึกษารายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต แบบ ๑.๑	จำนวนหน่วยกิต แบบ ๒.๑
๑.หมวดวิชาบังคับ		
๑.๑ นับหน่วยกิต	-	๙
๒.๑ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๘)	(๑๒)
๒.หมวดวิชาเอก	-	๙
๓.หมวดวิชาเลือก	-	๖
๔.คุณนึพนธ์	๕๔	๓๖
รวมทั้งสิ้น	๕๔	๖๐

หมายเหตุ : รายวิชาใน ( ) นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชาสำหรับหลักสูตร แบบ ๑.๑

๑) หมวดวิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) : จำนวน ๖ รายวิชา เป็นวิชาพื้นฐานที่นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิตจะต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต ดังนี้

๘๑๐ ๑๐๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๑๐๒	ปรัชญาสังคมศาสตร์ (Philosophy of Social Science)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๑๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม (Advanced Research Methodology for Social Development)	(๓) (๒-๒-๕)
๘๑๐ ๒๐๔	ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม (Practice for Social Development)	(๓) (๐-๙-๐)
๘๑๐ ๒๐๕	การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม (Advanced Reading and Writing in English for Social Development)	(๓) (๒-๕-๒)

๐๐๐ ๙๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน (Insight Meditation)	(๓) (๒-๕-๒)

๒) ดุษฎีนิพนธ์

๘๐๐ ๒๐๐	ดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)	๕๔ หน่วยกิต

๓.๑.๔ รายวิชาสำหรับหลักสูตร แบบ ๒.๑

๑) หมวดวิชาบังคับ : จำนวน ๗ รายวิชา ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิตจะต้องศึกษา โดยกำหนดให้เป็นวิชานับหน่วยกิต จำนวน ๙ หน่วยกิต และศึกษาวิชาอื่นๆ ที่ไม่นับหน่วยกิตอีก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต ประกอบด้วย

๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต		จำนวน ๙ หน่วยกิต
๘๑๐ ๑๐๒	ปรัชญาสังคมศาสตร์ (Philosophy of Social Science)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๑๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม (Advanced Research Methodology for Social Development)	๓ (๒-๒-๕)
๘๑๐ ๒๐๖	แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาสังคมขั้นสูง (Advanced Social Development Concepts and Theories)	๓ (๓-๐-๖)
๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต		จำนวน ๑๒ หน่วยกิต
๘๑๐ ๑๐๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๒๐๔	ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม (Practice for Social Development)	(๓) (๐-๙-๐)
๘๑๐ ๒๐๕	การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม (Advanced Reading and Writing in English for Social Development)	(๓) (๒-๕-๒)
๐๐๐ ๙๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน (Insight Meditation)	(๓) (๒-๕-๒)

๒) หมวดวิชาเอก : หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม จำนวน ๙ หน่วยกิต คือ

๘๑๐ ๒๐๗	นโยบายและการวางแผนเพื่อการพัฒนาสังคม (Policy and Strategic Planning for Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๒๐๘	จริยศาสตร์การพัฒนา (Ethics for Development)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๓๐๙	การจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาสังคม (Resources Management in Social Development)	๓ (๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือก : หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษารายวิชาต่อไปนี้

๘๑๐ ๓๑๐	พุทธวิถีการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Transformational Leaders in Buddhist Principles)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๓๑๑	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคมโลก (Sufficiency Economy and Social Development in Global Perspectives)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๓๑๒	การจัดการภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคม (Geo-informatics for Social Development)	๓ (๒-๒-๕)
๘๑๐ ๓๑๓	การจัดการและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม (Management and Evaluation in Social Development Project)	๓ (๒-๒-๕)
๘๑๐ ๓๑๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ (Buddhist Human Resource Development Strategy)	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๐ ๓๑๕	ดุลยภาพและเครือข่ายการพัฒนาสังคมโลก (Balances and Social Networks of Social Development in Global Perspectives)	๓ (๓-๐-๖)

๔) ดุษฎีนิพนธ์

๘๐๐ ๓๐๐	ดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)	๓๖ หน่วยกิต

ความอธิบายความหมายของรหัสวิชาและหน่วยกิตประจำวิชา

๑. รหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมาย ดังนี้

- ๑) เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา
- ๒) เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา
๒. หน่วยกิตประจำวิชา หมายถึง ตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ เช่น ๓ (๒-๒-๕) หมายถึง ๓ หน่วยกิต ประกอบด้วยบรรยาย ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ การปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ และการศึกษาดด้วยตนเอง ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์

๓.๑.๕ แผนการศึกษา

๓.๑.๕.๑ แผนการศึกษา แบบ ๑.๑

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๘๑๐ ๑๐๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	(๓)	๓	๐	๖
	๘๑๐ ๑๐๒ ปรัชญาสังคมศาสตร์	(๓)	๓	๐	๖
	๘๑๐ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม	(๓)	๒	๒	๕
	๐๐๐ ๙๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน	(๓)	๒	๕	๒
	วิชาเอก				
	-	-			
	วิชาเลือก				
	-	-			
	รวมนับหน่วยกิต				
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)			

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	วิชาบังคับ				
	๘๑๐ ๒๐๔ ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม	(๓)	๐	๙	๐
	๘๑๐ ๒๐๕ การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม	(๓)	๒	๕	๒
	วิชาเอก				
	-	-			
	วิชาเลือก				
	-	-			
	ดุษฎีนิพนธ์				
	๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๖			
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	- ดุษฎีนิพนธ์	-			
	๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๔	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	- ดุษฎีนิพนธ์	-			
	๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๕

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๕	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	- ดุษฎีนิพนธ์	-			
	๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๖

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๑.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	- ดุษฎีนิพนธ์	-			
	๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

๓.๑.๕.๒ แผนการศึกษา แบบ ๒.๑

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๘๑๐ ๑๐๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	(๓)	๓	๐	๖
	๘๑๐ ๑๐๒ ปรัชญาสังคมศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	๘๑๐ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม	๓	๒	๒	๕
	๐๐๐ ๙๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน	(๓)	๒	๕	๒
	วิชาเอก				
	-	-			
	วิชาเลือก				
	-	-			
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	วิชาบังคับ				
	๘๑๐ ๒๐๔ ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม	(๓)	๐	๙	๐
	๘๑๐ ๒๐๕ การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม	(๓)	๒	๕	๒
	๘๑๐ ๒๐๖ แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาสังคมขั้นสูง	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๘๑๐ ๒๐๗ นโยบายและการวางแผนเพื่อการพัฒนาสังคม	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	-	-			
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	วิชาบังคับ				
	-				
	วิชาเอก				
	๘๑๐ ๒๐๘ จริยศาสตร์การพัฒนา	๓	๓	๐	๖
	๘๑๐ ๓๐๙ การจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาสังคม	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	xxx xxx เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก ๑ รายวิชา	๓			
	xxx xxx เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก ๑ รายวิชา	๓			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๔	วิชาบังคับ				
	-	-			
	วิชาเอก				
	-	-			
	วิชาเลือก				
	-	-			
	ดุษฎีนิพนธ์				
	๘๐๐ ๓๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๕

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๕	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	-	-			
	ดุษฎีนิพนธ์ ๘๐๐ ๓๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๖

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖	วิชาบังคับ				
	- วิชาเอก	-			
	- วิชาเลือก	-			
	-	-			
	ดุษฎีนิพนธ์ ๘๐๐ ๓๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

(ดูจากภาคผนวก ก)

๓.๒ ชื่อ ตำแหน่ง และคุณวุฒิ

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง*** ID ๓๓๒๐๗๐๐๙๖๒๖๕	Ph.D. (Sociology) M.A. (Sociology) พธ.บ. (การศึกษานอกโรงเรียน)	Panjab University, India Poona University, India ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๑ ๒๕๓๔ ๒๕๓๒
รองศาสตราจารย์	ดร.วิวัฒน์ หามนตรี*** ID ๓๓๔๙๙๐๐๓๕๒๙๓๒	ปร.ด. (การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) กศ.บ. (สังคมศึกษา)	ม.ราชภัฏราชชนครินทร์ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๕๔ ๒๕๒๕ ๒๕๒๑
อาจารย์	พระมหาสุทิตย์ อาภากร*** ID ๓๕๗๑๐๐๑๔๕๙๒๑	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ม.ธรรมศาสตร์ ม.สุโขทัยธรรมาธิราช	๒๕๔๙ ๒๕๔๑ ๒๕๓๕
อาจารย์	ดร.เดชา กัปโก** ID ๓๔๑๑๒๐๐๖๑๘๘๓๒	Ph.D. (Sociology) M.A. (Sociology) ศน.บ. (สังคมวิทยา)	Banaras Hindu University, India Banaras Hindu University, India ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๔๗ ๒๕๔๐ ๒๕๓๗
รองศาสตราจารย์	ปาริชาติ วลัยเสถียร** ID ๓๓๐๐๕๐๓๐๘๖๕๑๑	M.Sc. (Rural Development Planning.) สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	Asian Institute of Technology ม.ธรรมศาสตร์	๒๕๒๔ ๒๕๑๖
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.อุบลวรรณ ภวานันท์** ID ๓๓๐๑๖๐๐๔๗๙๒๕๕	Ph.D. (Experimental Psychology) กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กศ.บ. (ชีววิทยา)	Katholic University of Leuven, Leuven, Belgium ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๓๕ ๒๕๒๔ ๒๕๒๑

***อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร,**อาจารย์ประจำหลักสูตร

๓.๒.๒ อาจารย์พิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

-ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัยหรือดุษฎีนิพนธ์ (ถ้ามี)

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑

การทำวิจัยในสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่มุ่งเน้นด้านการแก้ปัญหา การพัฒนา ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ทางการพัฒนาสังคมในหัวข้อตามความสนใจของนิสิต โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ควบคุมดูแล ทั้งนี้โดยมีกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เป็นไปตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย โดยที่ผลงานวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยต้องดำเนินการให้ผลงาน หรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองหรือเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการที่มีรายงานประชุมในระดับชาติหรือนานาชาติ

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒.๑

การทำวิจัยในสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่มุ่งเน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ การบูรณาการวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ การประยุกต์ใช้หรือการพัฒนาของเก่าให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในหัวข้อตามความสนใจของนิสิต โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ควบคุมดูแล ทั้งนี้โดยมีกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เป็นไปตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย โดยที่ผลงานวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยต้องดำเนินการให้

ผลงาน หรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองหรือเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการที่มีรายงานประชุมในระดับชาติหรือนานาชาติ

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้และสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาเป็นระบบที่มีหลักการสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านการพัฒนาสังคม ในสาขาวิชาต่างๆ และผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน (ดังแสดงในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒) มาใช้ในการทำดุษฎีนิพนธ์ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ

๕.๓ ช่วงเวลา

๕.๓.๑ นิสิตแบบ ๑.๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการทำวิจัย โดยเริ่มทำวิจัยตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๒ เป็นต้นไป

๕.๓.๒ นิสิตแบบ ๒.๑ เป็นการศึกษาที่เน้นการทำวิจัยและการศึกษารายวิชา โดยทำวิจัยตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๔ เป็นต้นไป

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

แบบ ๑.๑ ทำดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๒.๑ ทำดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๓๖ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

๕.๕.๑ มอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ให้กับนิสิตเป็นรายบุคคลตามหัวข้อหรือประเด็นที่นิสิตสนใจจะทำดุษฎีนิพนธ์ อย่างน้อย ๑ ท่าน

๕.๕.๒ หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดสัมมนาสำหรับนิสิต นิสิตเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาด้านการพัฒนาสังคม ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับแนวโน้ม ทิศทาง และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยด้านการพัฒนาสังคม

๕.๕.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการเลือกหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ การจัดเตรียมโครงร่าง การสอบโครงร่าง กระบวนการศึกษาค้นคว้า การจัดทำรายงานดุษฎีนิพนธ์ และการประเมินผลกระบวนการทำดุษฎีนิพนธ์ของผู้เรียน

๕.๖ กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ ในการสอบดุษฎีนิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๕.๖.๒ ให้มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ทุกครั้ง

๕.๖.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์มีมติให้แก้ไขดุษฎีนิพนธ์ ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขดุษฎีนิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำดุษฎีนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งดุษฎีนิพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งดุษฎีนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๕.๖.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณินพนธ์ทำการประเมินผลคุณินพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔
ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
เกี่ยวกับคุณินพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวดที่ ๖ ข้อที่ ๑๔ (ภาคผนวก ข)

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. เป็นผู้นำด้านการพัฒนาสังคมแบบมีอาชีพที่มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม อุดมการณ์ และปณิธานของการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาสังคมที่ดี ๒. มีทักษะด้านการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปสู่การประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายด้านการพัฒนาสังคม ที่มีความรู้และความสามารถในการกำหนดนโยบายการพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์ในบริบทสังคมไทย	๑. จัดอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาสังคมแบบมีอาชีพ ที่มีสำนึกสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีอุดมการณ์และปณิธานด้านการพัฒนาสังคมที่ดี ๒. พัฒนาและส่งเสริมให้นิสิตมีความเข้าใจและตระหนักในสำคัญของการพัฒนา เปิดโอกาสให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์กับผู้บริหาร/เป็นนักพัฒนาที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ ๓. ใช้รูปแบบและกระบวนการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยเป็นฐานและการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับงานด้านการพัฒนาสังคม ๔. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตกับนักวิจัยมืออาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโจทย์วิจัยของนิสิตโดยมุ่งเน้นผลการศึกษาที่นำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสังคม ๕. สนับสนุนและส่งเสริมให้นิสิตจัดทำโครงการบริการวิชาการเพื่อสังคมและกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม ในรูปของโครงการสาธารณประโยชน์เพื่อการพัฒนาสังคม ๖. สนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยของนิสิตคืนข้อมูลกลับให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีหนังสือ/เอกสารตอบรับการใช้ประโยชน์ ๗. สนับสนุนและส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๑.๑ มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคม

๒.๑.๑.๒ มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการพัฒนาสังคมในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๒.๑.๑.๓ มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๒.๑.๑.๔ มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

๒.๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๒.๑.๒.๑ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รวมถึงการเคารพสิทธิ และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย

๒.๑.๒.๒ การสอดแทรกความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และในการวิจัย

๒.๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

๒.๑.๓.๑ ประเมินจากการมีวินัยในการเรียน การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำงานเสร็จและส่งงานตามกำหนด

๒.๑.๓.๒ ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม

๒.๑.๓.๓ ประเมินจากความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการสอบ

๒.๑.๓.๔ ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมิน และแบบวัดผล

๒.๑.๓.๕ ภายหลังสำเร็จการศึกษา ให้ดุษฎีบัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิต และประเมินจากผู้ปกครองของดุษฎีบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม

๒.๒ ด้านความรู้

๒.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

๒.๒.๑.๑ มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๒.๒.๑.๒ มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๒.๒.๑.๓ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๒.๒.๑.๔ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

๒.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

๒.๒.๒.๑ จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์ในเชิงลึก ผสมผสานให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น ให้มีการนำเสนองาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม เพื่อสนับสนุนให้นิสิตคิดเป็นและมีนิสัยใฝ่รู้

๒.๒.๒.๒ การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสวงหาความรู้โดยไม่ยึดติดกับการรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงวิธีเดียว

๒.๒.๒.๓ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๒.๒.๒.๔ เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน

๒.๒.๒.๕ การทำวิจัยทั้งในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและดุษฎีนิพนธ์

๒.๒.๒.๖ การเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และในระดับที่สูงขึ้น

๒.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๒.๓.๑ การทดสอบย่อย

๒.๒.๓.๒ การสอบกลางภาคและปลายภาค

๒.๒.๓.๓ วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นทีม

๒.๒.๓.๔ การนำเสนอผลงาน

๒.๒.๓.๕ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

๒.๒.๓.๖ การสอบดุษฎีนิพนธ์

๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑.๑ สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์

๒.๓.๑.๒ สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสังคม

๒.๓.๑.๓ สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่ศึกษาในชั้นสูง

๒.๓.๑.๔ สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๒.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๒.๓.๒.๑ ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา

๒.๓.๒.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง

๒.๓.๒.๓ เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

๒.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินทักษะทางปัญญาด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๓.๓.๑ วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา

๒.๓.๓.๒ วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓.๓.๓ การนำเสนอผลงาน

๒.๓.๓.๔ การอธิบาย การตอบคำถาม

๒.๓.๓.๕ การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น

๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**๒.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**

๒.๔.๑.๑ มีความสามารถสูงในการใช้ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมเพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๒.๔.๑.๒ มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมเพื่อการวางแผน วิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔.๑.๓ มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๒.๔.๑.๔ มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการ และสังคมที่ซับซ้อน

๒.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๒.๔.๒.๑ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

๒.๔.๒.๒ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย

๒.๔.๒.๓ ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๒.๔.๒.๔ ฝึกฝนการวางตัวที่เหมาะสมต่อกาลเทศะ

๒.๔.๒.๕ ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

๒.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๔.๓.๑ สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๔.๓.๒ สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๒.๔.๓.๓ สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษา ค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

๒.๕.๑.๒ สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๑.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย ดุษฎีนิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการ และวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๒.๕.๒.๑ จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้นิสิต โดยนิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่ นับหน่วยกิต ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒.๕.๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการอภิปราย

๒.๕.๒.๓ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ปัญหาจริงในการเรียนรู้และการทำงานวิจัย

๒.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๕.๓.๑ การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง เสมือนจริง

๒.๕.๓.๒ การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (สัมพันธ์กับการพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้

๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๓.๑.๑ มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคม

๓.๑.๒ มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการพัฒนาสังคมในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓.๑.๓ มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๓.๑.๔ มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

๓.๒ ด้านความรู้

๓.๒.๑ มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๓.๒.๒ มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๓.๒.๓ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๓.๒.๔ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๓.๓.๑ สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์

๓.๓.๒ สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสังคม

๓.๓.๓ สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่ศึกษาในชั้นสูง

๓.๓.๔ สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๓.๔.๑ มีความสามารถสูงในการใช้ความรู้ด้านการพัฒนาสังคมเพื่อแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๓.๔.๒ มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔.๓ มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๓.๔.๔ มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน

๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

๓.๕.๒ สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

๓.๕.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย ดุษฎีนิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
หลักสูตร แบบ ๑.๑																			
หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๖ รายวิชา (ไม่นับหน่วยกิต)																			
๘๑๐ ๑๐๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●
๘๑๐ ๑๐๒ ปรัชญาสังคมศาสตร์	●	○	●	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●
๘๑๐ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม	●	○	○	○	○	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	●
๘๑๐ ๒๐๔ ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●
๘๑๐ ๒๐๕ การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●
๐๐๐ ๙๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ดุษฎีนิพนธ์ ๕๔ หน่วยกิต																			
๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	○	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (ต่อ)

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
หมวดวิชาเอก จำนวน ๙ หน่วยกิต																			
๘๑๐ ๒๐๗ นโยบายและการวางแผนเพื่อการพัฒนาสังคม	●	●	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●
๘๑๐ ๒๐๘ จริยศาสตร์การพัฒนา	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	●
๘๑๐ ๓๐๙ การจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาสังคม	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	●
หมวดวิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต																			
๘๑๐ ๓๑๐ พุทธวิถีการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	○	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●
๘๑๐ ๓๑๑ เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคมโลก	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	●
๘๑๐ ๓๑๒ การจัดการภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคม	○	○	○	○	●	●	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (ต่อ)

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๘๑๐ ๓๑๓ การจัดการและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม	○	○	○	○	○	●	●	○	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●
๘๑๐ ๓๑๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ	●	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●
๘๑๐ ๓๑๕ คุณภาพและเครือข่ายการพัฒนาสังคมโลก	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	●	●	○	○	●	●
ดุษฎีนิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต																			
๘๐๐ ๓๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	○	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●

หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๕.๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

๕.๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและคณาจารย์บัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการพัฒนาสังคม เป็นอย่างน้อย

๕.๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การสัมมนา การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้โดยให้เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในการออกข้อสอบหรือกำหนดกลไกและกระบวนการสอบ และมีการประเมินแผนการสอนสัมพันธ์กับการประเมินข้อสอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนจากผลการสอบ โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร และ/หรือ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน รวมถึงการประเมินอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนการสอนโดยนิสิตเอง ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสาขาวิชาการพัฒนาสังคมเอง ระบบประกันคุณภาพภายในระดับคณะ และระบบประกันคุณภาพภายในระดับสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๕.๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพ โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๕.๒.๒.๑ ภาวะการได้งานทำของคณาจารย์บัณฑิตประเมินจากการได้งานทำตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากคณาจารย์บัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๕.๒.๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของคณาจารย์บัณฑิต

๕.๒.๒.๓ ความพึงพอใจของคณาจารย์บัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพพร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๒.๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้คณาจารย์บัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๕.๒.๒.๕ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๕.๒.๒.๖ ผลงานของนิสิตดุษฎีบัณฑิตที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
- จำนวนสิทธิบัตร
- จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๕.๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๕.๓.๑ การสำเร็จการศึกษา

หลักสูตร แบบ ๑.๑

- ๑) สอบผ่านภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ๒) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
- ๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- ๔) วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์ (Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ
- ๕) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หลักสูตร แบบ ๒.๑

- ๑) ระดับเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน
- ๒) สอบผ่านภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
- ๔) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- ๕) วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์ (Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ
- ๖) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ ๖ การพัฒนาอาจารย์

๖.๑ การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

- บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน
- สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์และกฎระเบียบต่างๆ
- หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชา และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาฯ มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอนและมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๖.๒ การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๖.๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา การพัฒนาสังคม เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนการฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการ และวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

- การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๖.๒.๒ การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

- มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

- ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา

หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร

๗.๑ การบริหารหลักสูตร

จัดให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร (คณะกรรมการจัดทำรายวิชา) แต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้

- มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
- รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย
- มีอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้งอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ภาคผนวก ข)
- มีการพัฒนาทักษะการสอนและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์
- มีการประเมินและวิเคราะห์ข้อสอบให้ได้มาตรฐาน
- มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

๗.๒ มีการประกันคุณภาพวิทยานิพนธ์

โดยให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ภาคผนวก ข) ในหัวข้อหลัก ดังนี้

- การทำวิทยานิพนธ์
- การสอบวัดคุณสมบัติ
- การสอบวิทยานิพนธ์

๗.๓ การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

๗.๓.๑. การบริหารงบประมาณ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์ที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนของนิสิต พร้อมทั้งสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต

๗.๓.๒ ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและคณะสังคมศาสตร์ มีความพร้อมด้านตำรา หนังสือ แหล่งสืบค้นและฐานข้อมูลต่างๆ โดยมีสำนักหอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ/ภาควิชาต่างๆ ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมและเพียงพอในการศึกษาค้นคว้าของนิสิต

๗.๓.๓ การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่ม

ประสานงานกับสำนักหอสมุดกลาง เพื่อจัดซื้อหนังสือ ตำรา และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการแก่อาจารย์และนิสิต ได้ใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และใช้ประกอบการเรียนการสอน

ประสานงานอาจารย์ผู้สอนและวิทยากรพิเศษ เพื่อเสนอรายชื่อและจัดซื้อหนังสือและเอกสารทางวิชาการที่ทันสมัย และจำเป็นในการเรียนการสอนของสาขาวิชา คณะสังคมศาสตร์ ได้จัดพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อเป็นห้องค้นคว้าอิสระ และห้องพักระดับบัณฑิตศึกษา อำนวยความสะดวกในการใช้งาน สนับสนุนสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็น

๗.๓.๔ การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

สำหรับความต้องการทั่วไป ประสานงานให้งานแผนของคณะสังคมศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรประเมินความเพียงพอของปริมาณทรัพยากร โดยเปรียบเทียบกับจำนวนนิสิต คณาจารย์ และบุคลากรของหลักสูตร เป็นประจำทุกไตรมาส สำหรับทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ให้ประเมินทุกรายภาคการศึกษา แล้วเสนอต่อผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และคณะสังคมศาสตร์ เพื่อจัดสรรงบประมาณ และจัดซื้อจัดหาตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย

๗.๔ การบริหารคณาจารย์

๗.๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม สังคมวิทยา การพัฒนาชุมชน สังคมสงเคราะห์ศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

๗.๔.๒. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผนการติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบและคณาจารย์ประจำหลักสูตร จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนและติดตามจัดการเรียนการสอน ประเมินผล และให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรและได้ดุษฎีบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์

๗.๔.๓. การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมากเพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นิสิต ดังนั้น ทางสาขาวิชา จึงกำหนดนโยบายว่าจะต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรมาบรรยาย โดยที่อาจารย์พิเศษหรือวิทยากรจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงหรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรืออย่างต่ำต้องดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์

๗.๕ การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๗.๕.๑. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบและมีความรู้ด้านการพัฒนาสังคม สังคมวิทยา การพัฒนาชุมชน พัฒนศึกษา สังคมศาสตร์พัฒนา หรือสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

๗.๕.๒. การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตรและจะต้องสามารถบริการให้อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวก

๗.๖ การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นิสิต

๗.๖.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆ แก่นิสิต

คณะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคน โดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้โดยอาจารย์ของหลักสูตรทุกคนจะต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิต และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office hours) เพื่อให้ นิสิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ ยังมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะคอยชี้แนะกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และการวิจัย และมีระบบให้ข้อมูลย้อนกลับจากผลการศึกษาและการประเมินด้านต่างๆ เพื่อให้ นิสิตได้มีการพัฒนาตนเอง

๗.๖.๒ การอุทิศตนของนิสิต

กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขอ ดูกระดาคำตอบในการสอบตลอดจนดูคะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

๗.๗ ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

๗.๗.๑ มีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปิดและการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๗.๗.๒ มีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตและนายจ้าง (ทุกๆ ปีการศึกษา)

๗.๗.๓ มีการติดตามการพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงานของดุษฎีบัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๗.๘ ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มีตัวบ่งชี้ที่ ๑-๕ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปี และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่ ๖-๑๒ ที่มีผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินการของหลักสูตร	✓	✓	✓	✓
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ และ/หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา (ถ้ามี)	✓	✓	✓	✓
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนเปิดการสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓
๕. จัดทำรายงานการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ ประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		✓	✓	✓
๘. อาจารย์ใหม่ทุกคน (ถ้ามี) ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	✓	✓	✓	✓
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ต่อปี	✓	✓	✓	✓
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/ดุษฎีบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			✓	✓
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตต่อดุษฎีบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐				✓

หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๘.๑ การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๘.๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนจะสามารถชี้ได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

๘.๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้านทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมายวัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

๘.๒ การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม ดำเนินการด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาการ เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของคณาจารย์บัณฑิตจากกลุ่มเป้าหมายดังนี้

๘.๒.๑ นิสิตปีสุดท้าย/คณาจารย์บัณฑิตใหม่

๘.๒.๒ นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา

๘.๒.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

๘.๓ การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน)

๘.๔ การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมดจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาก็สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำได้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้คณาจารย์บัณฑิตอยู่เสมอ

เอกสารแนบ

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

**คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม**

๘๑๐ ๑๐๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม

(๓) (๓-๐-๖)

810 101 Buddhism and Social Development

ศึกษาแนวคิด หลักการ และบทบาทของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม หน้าที่ ความสำคัญของพระสงฆ์และองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อการพัฒนาสังคมทั้งในระดับโลกและสังคมไทย กระบวนการสร้างสรรค์สังคมและการพัฒนาจิตใจและปัญญาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดและวิถีปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาในระดับชุมชนและสังคมโลก รวมทั้งบทบาทของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในการจัดการศึกษา การบูรณาการพระพุทธศาสนากับการพัฒนาจิตใจและสังคม และแนวโน้มของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม

Study of concepts, principles and roles of Buddhism in social development; duties and significance of Buddhist monks and Buddhist organizations in social development for both Thai society and the world, process of social reconstruction, mental and wisdom development based on Buddhist concepts and practices at community and the world society including the roles of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in providing education integrating Buddhism with mental and social development, and trends of Buddhism and social development.

๘๑๐ ๑๐๒ ปรัชญาสังคมศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

810 102 Philosophy of Social Science

ศึกษากระบวนทัศน์ นิยามและองค์ประกอบของปรัชญาสังคมศาสตร์ การอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาตินิยม การตีความนิยม พหุนิยม สังคมศาสตร์วิพากษ์ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลในทางสังคมศาสตร์ ความมีเหตุผลและการอธิบายเชิงโครงสร้างและหน้าที่ ข้อถกเถียงเกี่ยวกับอุปนัยนิยม ปัจเจกนิยมและองค์รวมนิยม วัตถุประสงค์และค่านิยม ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาสังคมศาสตร์กับแผนงานวิจัย การสร้างและการสังเคราะห์องค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ เพื่อประโยชน์และสันติสุขของสังคม

Study of paradigms, definition and components of social science philosophy; discussion on topics related naturalism, interpretivism, pluralism, critical social sciences, causality in social sciences, rationality, structural and functional explanation; reductionism, individualism and holism debates; objectives and values, relationship between philosophy of social sciences and research project; creating and synthesizing Buddhist integrated knowledge for the sake of social peace and happiness.

๘๑๐ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม

๓ (๒-๒-๕)

810 103 Advanced Research Methodology for Social Development

ศึกษาระเบียบวิธีและกระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มุ่งเน้นการวิจัยที่มีความเป็นสหวิทยาการ การวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงนโยบาย การออกแบบการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลปฏิสัมพันธ์และอิทธิพลจากตัวแปรกำกับ การวิจัยศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดล การวิเคราะห์ตัวแปรพหุนาม การเลือกใช้สถิติขั้นสูงเพื่อการวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การนำเสนองานวิจัยและการเขียนโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคม

Study of concepts and process of research in social science; conceptual construction, hypothesis setting, research design, tool construction, techniques and methods in data collection, methods of qualitative and quantitative analyses, synthesizing data to develop as knowledge and theory; and setting hypothesis, research presentation and research project writing for social development.

๘๑๐ ๒๐๔ ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม

(๓) (๐-๙-๐)

810 204 Practice for Social Development

จัดทำโครงการปฏิบัติการด้านการพัฒนาสังคม โดยมีอาจารย์ควบคุมและให้คำแนะนำ และนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีสาธารณะ

Carry out practical Project for social development with the advice and supervision of lecturer and present the its results in a public forum.

๘๑๐ ๒๐๕ การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงสำหรับการพัฒนาสังคม

(๓) (๒-๕-๒)

810 205 Advanced Reading and Writing in English for Social Development

ทบทวนกลวิธีที่จำเป็นต่อการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ประกอบด้วยความรู้ทางด้านโครงสร้างประโยค ศัพท์ทั่วไปและศัพท์เฉพาะสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ความสัมพันธ์ของเนื้อหาภายในอนูเขตและเรื่องที่อ่าน

Review of essential reading and writing strategies required to read and write academic English. Course contents in social development include work on sentence structures, vocabulary and recognition of major thought relationships in paragraphs, as well as practice in reading and writing academic English.

๐๐๐ ๙๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน

(๓) (๒-๕-๒)

000 906 Insight Meditation

ศึกษาวิเคราะห์หลักวิปัสสนากรรมฐานทั้งจากภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยในภาคทฤษฎีเน้น การศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานตามหลักพระพุทธศาสนานับตั้งแต่ยุคต้นที่ปรากฏในพระไตรปิฎก และ

การปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น วิสุทธิมรรค วิมุตติมรรค วิปัสสนาทีปนี รวมทั้งศึกษารูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย ในภาคปฏิบัติมุ่งเน้นการศึกษาและปฏิบัติตามระยะเวลาและสถานที่ที่หลักสูตรหรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

Analytical study of insight meditation from both theoretical and practical aspects; for the theoretical one, focusing on analytical study of Buddhist meditation from the early Buddhism as appeared in Tipitaka and the secondary texts like Visuddhimagga, Vimuttimaggā and Vipassanadīpani including styles of practice in Thai society; for the practical aspect, stressing on study and practice according to times and places as determined by curriculum and the Graduate School.

๘๑๐ ๒๐๖ แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาสังคมขั้นสูง

๓ (๓-๐-๖)

810 206 Advanced Social Development Concepts and Theories

ศึกษาวิเคราะห์กระบวนทัศน์และพัฒนาการของการพัฒนาสังคม แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาสังคม เช่น ทฤษฎีการพึ่งพา ทฤษฎีระบบโลก แนวคิดการสร้างภาวะความทันสมัย แนวคิดหลังสมัยใหม่ การแพร่กระจายทางสังคมและนวัตกรรม แนวคิดแบบองค์รวม แนวคิดการพัฒนาแบบพหุลักษณะ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงวิพากษ์ และสังเคราะห์ทฤษฎีเพื่อการพัฒนาสังคมทั้งระดับจุลภาคและมหภาค

Study of paradigms and evolution of social development, concepts and theories of social development such as Dependency Theory, World System Theory, Modernization, Post-modernism, Social Diffusion and Innovation, Alternative Development Theory, Holism, Development Pluralism, influencing critical social changes, and synthesizing theories for social development in both micro and macro levels.

๘๑๐ ๒๐๗ นโยบายและการวางแผนเพื่อการพัฒนาสังคม

๓ (๓-๐-๖)

810 207 Policy and Strategic Planning for Social Development

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการกำหนดนโยบาย การวางแผนเชิงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม การวางรากฐานทางสังคม เพื่อนำพาสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และการพัฒนา การนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินผลวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างและเปลี่ยนแปลงนโยบายทางสังคม

Study of social development policies, social development policy content; social, political and economic forces influencing social development policies; strategic planning for performing to attain the goal under economic, social, political and cultural environment analyzing; laying social foundation leading society to sustainable development; implementing policies including evaluating and analyzing factors influencing creation and changes of social policies.

๘๑๐ ๒๐๘ จริยศาสตร์การพัฒนา

๓ (๓-๐-๖)

810 208 Ethics for Development

ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์ของการพัฒนา ในประเด็นว่าด้วยคุณภาพชีวิตที่ดี ความยุติธรรม ความเสมอภาค ความมั่นคงของมนุษย์ การจัดการและคุ้มครองชีวิตที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ที่ทุกข์ยาก ปัญหาความไม่เท่าเทียมในมิติต่างๆ การกระจายอำนาจในการจัดการ และการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้เข้าถึงอิสรภาพทางกายภาพและจิตวิญญาณ การพัฒนาโลกทัศน์แบบองค์รวม การวิเคราะห์หลักการเชื่อมโยงของสรรพสิ่งและความมีคุณค่าที่เท่าเทียม รวมทั้งการพัฒนาจริยธรรมของผู้นำและนักพัฒนา

Study of ethical concept for development in points of good life quality, justice, equality, human security, management, insurance and protection for life of suffered human beings, problem of inequality in various dimensions, decentralization of management, and human's potential development to reach physical and mental freedom, holistic worldview development, analyzing principles of connection between things and equal value including ethic development of leader and developer.

๘๑๐ ๓๐๙ การจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาสังคม

๓ (๓-๐-๖)

810 309 Resources Management in Social Development

ศึกษาแนวคิดและกระบวนการจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางสังคมและภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาสังคม โดยอาศัยแนวคิดทางนิเวศวิทยา การพัฒนาที่ยั่งยืน ความรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างมาตรฐานและจริยธรรมทางสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการหลักแห่งการตระหนักรู้คุณค่าของทุกสรรพสิ่ง การเคารพสิทธิของสิ่งมีชีวิตและความหลากหลายในการจัดการทรัพยากรของชุมชน สังคม และการจัดการในระดับสากล

Study of concepts and managing progress of natural resource, social resource, and local wisdom for social development with the help of ecological concept, sustainable development, social responsibility, standard creation and environmental ethics; and integrating principles of things' value awareness, respecting rights of living things and diversity in resource management of community and society, and international management.

๘๑๐ ๓๑๐ พุทธวิธีการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๓ (๓-๐-๖)

810 310 Transformational Leaders in Buddhist Principles

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและหลักการทางพระพุทธศาสนาและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งเชิงคุณลักษณะ เชิงพฤติกรรม เชิงสถานการณ์ และตัวแบบภาวะผู้นำร่วมสมัย กระบวนการพัฒนาผู้นำในระดับโลก การสร้างนักคิด นักวิเคราะห์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถเชื่อมโยงระบบคุณธรรมกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

Analytical study of Buddhist concepts and principles and theories related to leadership, leader development of changes in different dimensions: characteristic, behavior, and situation including models of temporary leadership, process of world leader development, creation of thinkers, analysts, and leader of change being able to connect moral system and sustainable social development.

๘๑๐ ๓๑๑ เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคมโลก

๓ (๓-๐-๖)

810 311 Sufficiency Economy and Social Development in Global Perspectives

ประวัติ ความเป็นมาเกี่ยวกับพัฒนาการของแนวคิด ปรัชญา วิธีการแห่งความพอเพียง การวิเคราะห์เนื้อหาของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากมุมมองสาขาวิชาต่างๆ การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และสังคม รวมทั้งการนำเสนอและการอภิปรายกรณีศึกษาตัวแบบที่ประสบผลสำเร็จทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม องค์กรและสังคมในระดับโลก

History and development concerned evolution of concept, philosophy and methods of sufficiency; content analysis of concept of sufficient economy from global perspectives of various disciplines, application of sufficiency economy concept for sustainable social development at individual, group and societal levels including presentation and discussion on Case Study of successful model in individual, group organizational, societal and global levels.

๘๑๐ ๓๑๒ การจัดการภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคม

๓ (๒-๒-๕)

810 312 Geo-informatics for Social Development

ศึกษาแนวคิด หลักการศาสตร์แห่งสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงเทคโนโลยีการสำรวจ การจัดทำแผนที่ แผนผังการพัฒนา ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ตำแหน่งบนพื้นโลก (GPS) และระบบการจัดการข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการภัยพิบัติ การวางผังเมืองและชุมชน การพัฒนาสังคมในเชิงพื้นที่และการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับภูมิภาคและระดับโลก

Study of concepts and principles of modern informatics and technological sciences connected searching technology, cartography, development diagram, Geographic Information System (GIS), Global Positioning System (GPS), and geo-informatics data in order to analyze natural resource management, disaster management, urban and rural planning, areal social development, and determining development strategies in both regional and world levels.

๘๑๐ ๓๑๓ การจัดการและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม ๓ (๒-๒-๕)

810 313 Management and Evaluation in Social Development Project

ศึกษาแนวคิด หลักการบริหารจัดการ การติดตาม และการประเมินผลโครงการพัฒนาทางสังคม การวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการทางสังคมที่มีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรมการพัฒนาวัฒนธรรมชุมชนและสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมกับโครงการพัฒนาต่างๆ รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมทางสังคมผ่านโครงการพัฒนาในเชิงพื้นที่และการพัฒนาในระดับภาค

Study of concepts and principles of administration, implementation, monitoring and evaluating projects of social development, analyzing impacts of social projects towards economic and social development, ethics for community and environmental cultures, analyzing social relation to developing projects including social innovation creation through areal developing projects and regional development.

๘๑๐ ๓๑๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖)

810 314 Buddhist Human Resource Development Strategy

ศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ แนวทางในการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะและทักษะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การมีวิสัยทัศน์ การจัดการความเครียด ความเสี่ยง และการหวังผลสัมฤทธิ์ นำเสนอทักษะระหว่างบุคคล เช่น ความไวต่อการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น จูงใจผู้อื่น การสื่อสารอย่างเหมาะสม การนำเสนออย่างมีคุณภาพและการสร้างเครือข่ายกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อใช้ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการสร้างกลยุทธ์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม การสร้างกลยุทธ์เพื่อการบริหารการพัฒนาบุคคลและสังคม

Analytical study of organization's human resource development strategy, approaches in human development; characteristics and skills in human resource development such as vision, stress and risk management, achievement expectation, interpersonal skill presentation like sensitivity in other's feeling, motivation, suitable communication, qualitative presentation and experienced learning activity network creation for the sake of applying skill in problem-solving and decision-making, application of Buddhadhamma for creating strategy of society and human resource development, and creating strategy of society and human resource development administration.

๘๑๐ ๓๑๕ ดุลยภาพและเครือข่ายการพัฒนาสังคมโลก ๓ (๓-๐-๖)

810 315 (Balances and Social Networks of Social Development in Global Perspectives)

ศึกษาวิเคราะห์องค์กรนโยบายดุลยภาพและเครือข่ายทางการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ

Analytical study of organizations, Policies, balances and networks in social Development at national, regional and international levels.

๘๐๐ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ แบบ ๑.๑**๕๔ หน่วยกิต**

800 200 Dissertation Plan 1.1

การค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ภายใต้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยนิสิตทุกคนต้องมีการนำเสนอหัวข้อ รายงานความก้าวหน้าและสอบป้องกันดุษฎีนิพนธ์

Reviewing and conducting research on interesting topics related to social development under close supervision of assigned supervisor(s), every student is required to present research topic, report the progress and defense the dissertation.

๘๐๐ ๓๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ แบบ ๒.๑**๓๖ หน่วยกิต**

800 300 Dissertation Plan 2.1

การค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ภายใต้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด รวมถึงการศึกษารายวิชาภาคทฤษฎีตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควร

Reviewing and conducting research on interesting topics related to social development under close supervision of assigned supervisor(s), including the study of some theoretical courses as suggested by the supervisor(s).

ภาคผนวก ข

ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และดุษฎีนิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๘	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และดุษฎีนิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาการศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมและรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักร้อนและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตมีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ w ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การพ้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนนั้นทั้งหมดพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามิเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกตินับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาใดต้องลาพักการศึกษา ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชาให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องไปรับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาหรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชาของบัณฑิตวิทยาลัยใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษาระดับและค่าระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ

W (Withdrawn)

ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา

Au (Audit)

ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลดุษฎีนิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับดุษฎีนิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น ๔

ระดับดังนี้

ผลการศึกษา

ระดับ

ดีเยี่ยม (Excellent)

A

ดี (Good)

B+

ผ่าน (Passed)

B

ตก (Failed)

F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผล และส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของดุษฎีนิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำเฉพาะในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษ โดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษากำหนดเป็นที่น่าสนใจ แต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผล รายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่กำหนดเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้นเป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกต้องลงทะเบียนศึกษาวิชานั้นอีก และสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิมหรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษากบทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน และหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I S U W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕ การทำคุณิพนธ์

- ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำคุณิพนธ์และการสอบคุณิพนธ์
- ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างคุณิพนธ์และลงทะเบียนทำคุณิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้
- ข้อ ๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างคุณิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำคุณิพนธ์
- ข้อ ๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างคุณิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำคุณิพนธ์
- ข้อ ๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนคุณิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างคุณิพนธ์แล้ว
- ข้อ ๒๘ รูปแบบของคุณิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๒๙ คุณิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตหรือปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
- การนำคุณิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖ การสำเร็จการศึกษา

- ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา
- ๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒
- ๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
- ๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณี
ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S เป็น U
- ๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลคุณิพนธ์ และส่งคุณิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่
มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา
- ๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐
- ๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ
- ๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำความผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชา

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำความผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วใน ข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระวังการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระวังการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหายหรือกระทำความผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำความผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบ เป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณีตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๘**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพ.ศ.๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ.๒๕๔๑แก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ.๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต”

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๔**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำดุษฎีนิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษามีไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนดคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ การเสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

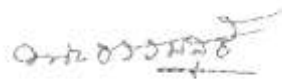
๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้ระดับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลดุษฎีนิพนธ์และส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

๓๐.๘ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการ
ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ
ดุษฎีนิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง
วิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์
(Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๕๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่
อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดย
คำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของ
คณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณะบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานเพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณะบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่อให้การศึกษาวិชากรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง การสอบวัดคุณสมบัตินิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การสอบวัดคุณสมบัตินิสิตที่ศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และเพื่อเป็นไปตามความในข้อ ๑๒.๒ (๓) แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การสอบวัดคุณสมบัติของนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๑ นิสิตผู้ผ่านการศึกษาและได้รับผลประเมินในรายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้มีการสอบสารนิพนธ์เพื่อวัดคุณสมบัติ เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๒ นิสิตต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ พร้อมกับความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จำนวน ๑ รูป/คน เพื่อขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๓ คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ให้นำความในข้อ ๙.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

๑.๔ บัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่า มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับประเด็นที่ได้เคยมีการศึกษาแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยมีสิทธิ์ยับยั้งได้และแจ้งให้นิสิตนำกลับไปแก้ไขเพื่อยื่นเสนอใหม่ต่อไป

เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์แล้ว ให้นิสิตลงทะเบียนชำระค่าธรรมเนียมการสอบวัดคุณสมบัติ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑.๕ ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการวิจัยตามโครงร่างเดิม การปรับเปลี่ยนโครงร่างใหม่ย่อมเป็นสิทธิ์ที่นิสิตจะกระทำได้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

การขอปรับเปลี่ยนโครงร่างใหม่ ให้นยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยใช้ บพ.๘ เพื่อให้คณบดีลงนามอนุมัติ

ข้อ ๒ การเสนอขอสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๒.๑ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบสารนิพนธ์ (บท.๖) พร้อมแนบสำเนาสารนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย หลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๒.๒ นิสิตต้องยื่นคำร้องขอสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ (บท.๘) ต่อบัณฑิตวิทยาลัยหรือศูนย์บัณฑิตศึกษาที่จัดให้มีการเรียนในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พร้อมกับแนบสำเนาสารนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว จำนวน ๔ ฉบับ โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๒.๓ รูปแบบของสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำดุษฎีนิพนธ์และสารนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อ ๓ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๓.๑ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ จำนวน ๓ รูป/คน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์
- (๒) อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- (๓) กรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยหรือเจ้าหน้าที่ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน รายนามคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ให้ถือเป็นความลับ

คุณสมบัติกรรมการผู้ตรวจสอบสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามความในข้อ ๙.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓.๒ ขั้นตอนและกระบวนการในการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ ให้นำความในข้อ ๑๓.๒ และ ๑๓.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

๓.๓ ในกรณีที่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ไม่สามารถมาประชุมตรวจสอบสารนิพนธ์ได้ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบด้วย ทั้งนี้ต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่า ๒ รูป/คน

ข้อ ๔ การสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๔.๑ ในกรณีที่นิสิตสอบไม่ผ่าน สามารถขอสอบวัดคุณสมบัติใหม่ได้ โดยนิสิตจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ในข้อ ๑.๔ และข้อ ๒ ให้ครบทุกประการ

๔.๒ ในกรณีที่นิสิตสอบผ่านให้แก้ไขตามมติและคำแนะนำของคณะกรรมการก่อนนำสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ส่งบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๓ การแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบตามมติคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ต้องใช้เวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันสอบจนถึงวันส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่สามารถส่งสารนิพนธ์ฉบับแก้ไขได้ตามกำหนดนิสิตอาจยื่นคำร้อง (บท.๖) ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอเลื่อนการส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดส่ง หากเกินกำหนดจากนี้ให้ถือว่านิสิตสอบสารนิพนธ์ไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบวัดคุณสมบัติใหม่ตามข้อ ๔.๑

ข้อ ๕ การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ให้นำความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๖.๑ ให้นิสิตส่งสารนิพนธ์ฉบับแก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๔ ฉบับ ทั้งนี้ วันที่นิตส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชานั้น ๆ

๖.๒ สารนิพนธ์ของนิสิตให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้ สำหรับผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐

อนุญาตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒
- (๒) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๓) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๔) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๖.๑ ให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ตามขั้นตอน

๖.๒ โครงร่างดุษฎีนิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อดุษฎีนิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๗) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- (๘) โครงสร้างของรายงานดุษฎีนิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๙) บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- (๑๐) ประวัติผู้วิจัย

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำดุษฎีนิพนธ์ และข้อกำหนดอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๓ การเสนอขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๖ ฉบับ ในจำนวนนี้ต้องมีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ทุกคน บนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๔ นิสิตที่ประสงค์จะเสนอหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์เชิงปริมาณ ที่มีเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามชั้วคร่าว ต้องส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ในวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๖.๕ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาสอบแต่ละครั้ง นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ด้วย

๖.๖ เมื่อนิสิตแก้ไขหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ตามมติคณะกรรมการแล้วให้ยื่นแบบคำร้อง บท ๘.๑ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๔ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อ ผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ในหัวข้อนั้นต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ เมื่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตและหัวข้อดุษฎีนิพนธ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๗ การลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

๗.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๗.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒ ที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากไม่สามารถชำระค่าลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องยื่นคำร้องขอชำระค่าลงทะเบียนล่าช้าต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ หากเกินต้องชำระเป็นค่าปรับในอัตราค่าลงทะเบียนล่าช้า จำนวน ๕๐ บาท ต่อ ๑ วันทำการ

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๘.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งหัวข้อและโครงร่างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน ๔ ชุด

๘.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ใหม่ โดยไม่ต้องลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ซ้ำอีก ยกเว้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นความประสงค์ส่วนตัวของนิสิต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว พบว่าไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ซ้ำอีก

๘.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องและได้เข้าชี้แจงแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๙ คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ รูปคน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน

๙.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมดุษฎีนิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำดุษฎีนิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมดุษฎีนิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำดุษฎีนิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๔ คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำดุษฎีนิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำดุษฎีนิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนดุษฎีนิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบดุษฎีนิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๑๐ การเขียนดุษฎีนิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงดุษฎีนิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดดุษฎีนิพนธ์ ตามคู่มือการทำดุษฎีนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การรายงานความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๑๑ การรายงานความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์

๑๑.๑ นิสิตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๙ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒.๑ (หลักสูตรภาษาไทย) ผู้ได้รับผลการศึกษาดังแต่ ๖ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๓ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑.๑ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ผู้ผ่านรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบ ๓ รายวิชาแล้ว และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการทำดุษฎีนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕

การสอบดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๑๒ การขอสอบดุษฎีนิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ และลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนดุษฎีนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ และลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนดุษฎีนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบดุษฎีนิพนธ์ พร้อมทั้งแนบดุษฎีนิพนธ์ ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๑๒.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบดุษฎีนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๑๒.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบดุษฎีนิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธานคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ พร้อมกับเสนอดุษฎีนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๑๒.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยส่งดุษฎีนิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์

๑๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๓.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายงานกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๓.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน รายงานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบ

๑๓.๔ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๖

การประเมินผลดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๑๔ การประเมินผลดุษฎีนิพนธ์

๑๔.๑ ในการสอบดุษฎีนิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๔.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ทุกครั้ง

๑๔.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์มีมติให้แก้ไขดุษฎีนิพนธ์ ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขดุษฎีนิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำดุษฎีนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งดุษฎีนิพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งดุษฎีนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๑๔.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ทำการประเมินผลดุษฎีนิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนดุษฎีนิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In progress)

๑๔.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ในหน้าอนุมัติดุษฎีนิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อดุษฎีนิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๔.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ การส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๕.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อย ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วย บทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด และแผ่นซีดีบันทึกไฟล์หัวข้อดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทั้งที่เป็น แบบไฟล์ Microsoft Word และไฟล์ Adobe PDF จำนวนไฟล์ละ ๑ แผ่น ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิต ส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๕.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่ดุษฎีนิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อ ผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติดุษฎีนิพนธ์ ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยดุษฎีนิพนธ์ตามจำนวนที่ ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบดุษฎีนิพนธ์ฉบับซึ่ง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๕.๓ ดุษฎีนิพนธ์และบทคัดย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จ การศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิต วิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการดุษฎีนิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่า ด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติดุษฎีนิพนธ์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๖

ข้อ ๑๗ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิต ที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนรู้ด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาดังแต่ประโยค ป.ธ.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒

ข้อ ๗ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ ภาคภาษาไทย ต้องสอบผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ ๒ ภาษา คือ ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ อีก ๑ ภาษา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๘ การสมัครเรียนและสมัครสอบ

(๑) นิสิตยื่นใบสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือการสมัครสอบ MCU-GET ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๙ การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ ให้ทดสอบทักษะ ๔ ด้าน คือ

(๑) ทักษะด้านการฟัง (Listening)	๑๐๐ คะแนน
(๒) ทักษะด้านการพูด (Speaking)	๑๐๐ คะแนน
(๓) ทักษะด้านการอ่าน (Reading)	๑๐๐ คะแนน
(๔) ทักษะด้านการเขียน (Writing)	๑๐๐ คะแนน
รวมคะแนน	๔๐๐ คะแนน

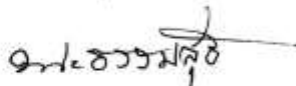
นิสิตผู้ได้ผลการสอบเกินร้อยละ ๖๐ จากคะแนนเต็ม ถือว่าผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๑๐ การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปัญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธราชบริ

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

๖. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ที่ ศธ ๐๕๐๖(๒) ๙๑๗

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แจ้งผลการเทียบคุณวุฒิ

เรียน นายโกนิฏฐ์ ศรีทอง

ตามที่ท่านเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาคุณวุฒิ Doctor of Philosophy จาก Panjab University สาธารณรัฐอินเดีย ว่าเทียบเท่าคุณวุฒิปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาคุณวุฒิตั้งกล่าวแล้ว มีมติว่าเป็นคุณวุฒิต่างประเทศที่เทียบได้เท่ากับคุณวุฒิปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๓ ของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ) การพิจารณาคุณวุฒินี้ไม่รวมถึงการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๐ ๕๔๕๓

โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๕๕๓๐

ประวัติอาจารย์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล	พระมหาสุทิตย์ อาภากร (อบอ่อน)
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ	สังคมวิทยา, การพัฒนาชุมชน
๔. สังกัด-สถานที่	สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๗๙ ม.๑ ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร,ดร. และชลวิทย์ เจียรจิต, “การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ”. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, ๒๕๕๕.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการสร้างเครือข่ายองค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๕.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, การพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย”. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๕.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “กระบวนการสร้างและการใช้ตัวชี้วัดความสุขตามแนวพระพุทธศาสนาของประเทศไทยและประเทศไทย”. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.), ๒๕๕๖.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “การเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาโดยมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในสังคมไทย”. รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๖.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “การอยู่ร่วมกันของประชาคมอาเซียน : แนวคิดและวิถีปฏิบัติตามแนวศาสนา”. รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๗.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “การบูรณาการหลักคำสอนและแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธ คริสต์ และอิสลามในประเทศไทย”. รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๗.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และคณะ, “การเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา”. รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๘.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ. “การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการสร้างเครือข่ายองค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย”. **งานสัมมนาการวิจัยและดัชนีพันธ์ดีเด่นประจำปี ๒๕๕๕**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๖.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ. “The Development of Management Systems and Networks for Buddhist Organizations in Thailand”.**งานสัมมนาวิชาการ Thai-Shino Buddhist Conference ครั้งที่ ๒**. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๖.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ. “แนวคิดทันสมัย (Modernization) กับการพัฒนาชนบทไทย”. **งานประชุมสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รังสิต, ๒๕๕๘.

๕.๓ หนังสือ/ตำรา

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ,ดร. **สุขที่ได้ธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). ๒๕๕๖.

- พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ,ดร. **CSR เชิงพุทธ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.). ๒๕๕๗.

๖. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- อาจารย์ประจำฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- คณะสังคมศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- ภาควิชาการจัดการทรัพยากรชีวภาพ ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- คณะรัฐศาสตร์ และ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๕๕”. **วารสาร HRIntelligence** สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปีที่ ๘ / ๒๕๕๖, ฉบับที่ ๒, (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๖) : ๑๔-๒๘.

- อุบลวรรณ ภาวนันท์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการขาดแคลนพนักงานขับรถที่เกิดขึ้นในระดับอุตสาหกรรมและระดับธุรกิจ”. **วารสารการจัดการ** สำนักวิชาการการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. ปีที่ ๓/ ๒๕๕๗, ฉบับที่ ๒, (เมษายน - สิงหาคม ๒๕๕๗) : ๑๔-๒๘.

- อุบลวรรณ ภาวนันท์ กุลยา วงษ์รักษา และสุรพงษ์ ศิริโสภณศิลป์ และ (๒๕๕๗). ปัจจัยที่มีผลต่อการขาดแคลนพนักงานคลังสินค้าที่เกิดขึ้นในระดับอุตสาหกรรมและระดับธุรกิจ. **วารสาร HRIntelligence** สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปีที่ ๘/๒๕๕๗, ฉบับที่ ๑, (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๗) : ๓๒-๔๓.

๖. อาจารย์พิเศษและบริการทางวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ

- อาจารย์พิเศษหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธจิตวิทยา ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- อาจารย์พิเศษสถาบันฝึกอบรมนานาชาติ Gestalt, Italy

- ที่ปรึกษานายกสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

ประวัติอาจารย์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล ปาริชาติ วลัยเสถียร
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ การพัฒนาชุมชน, การประเมินผลแบบมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา, การเรียนรู้และการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ., “การวิจัยประเมินผลโครงการรักษ์ป่า สร้างคน ๘๔ ตำบลวิถีพอเพียง”. บริษัทปตท. (มหาชน) จำกัด, ๒๕๕๕.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร., “โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในกรุงเทพมหานคร”. ภาควิชาการพัฒนารัฐบาล คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร., “การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๕.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร., “การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ๒๕๕๕.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

- ปาริชาติ วลัยเสถียร. “Asset Building for Home Ownership : a case of Nong Kaem Community, Thailand”. การประชุม เรื่อง Lifelong Asset Building - Innovations and Strategies in Asia ๑๖ – ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕. Peking University. Beijing, ๒๕๕๕.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. “การพัฒนาชุมชน : ทฤษฎีแห่งการปฏิบัติและขับเคลื่อนสังคม”. บทความปาฐกถา การสัมมนาเครือข่ายคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา พัฒนาชุมชนและสังคมระดับชาติ ครั้งที่ ๑๓. ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ๒๕๕๕.

๕.๓ หนังสือ/ตำรา

- จิตติ มงคลชัยอรัญญา และปาริชาติ วลัยเสถียร. คนอยู่ป่ายัง: พลังงานไฟฟ้าบ้านคลองเรือ ป่าต้นน้ำพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ควอลิตี้พริ้นท์, ๒๕๕๖.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๖.

๖. การให้คำปรึกษาและบริการทางวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ

- กรมการพัฒนาชุมชน
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- สำนักงานพัฒนาชุมชน กทม.
- คณะทำงานที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล ดร.เดชา กัปโก
๒. ตำแหน่งทางบริหาร/วิชาการ -
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ สังคมวิทยา, มานุษยวิทยา, พระพุทธศาสนาบูรณาการกับสังคม
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

- เดชา กัปโก., “การศึกษาวิเคราะห์ห้วงนิมิตมาปฏิบัติที่ปรากฏในสังขยสูตร”. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

๑) Dr. Decha Kuppako. “The Power of Love for Society’s Peace and Happiness.” การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ (MCU Congress I) ๒๓-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, BE 2557..

๒) Dr. Decha Kuppako. “The Buddhist Cultures in Thai Society: Happy and Harmonious Society.” สังคมศาสตร์ปริทัศน์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, BE 2557.

๔) Dr. Decha Kuppako. “BUDDHISM IN THAI LIFE : THAI MODEL FOR ASEAN.” รอ ตีพิมพ์ วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, BE 2557.

๕.๓ หนังสือ/ตำรา

- เดชา กัปโก. ความคิดทางสังคมกับหลักพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

- เดชา กัปโก. การพัฒนาสังคมเชิงพุทธบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.

๖. กรรมการที่ปรึกษาคุณูปการระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๐๖(๒) ๑๐๓๕๖

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง แจ้งผลการเทียบคุณวุฒิ

เรียน นายเดชา กับโก

ตามที่ท่านเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาคุณวุฒิ Doctor of Philosophy (Sociology) จาก Banaras Hindu University สาธารณรัฐอินเดีย ว่าเทียบเท่าคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๓ กันยายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาคุณวุฒิดังกล่าวแล้ว มีมติว่าเป็นคุณวุฒิต่างประเทศที่เทียบได้เท่ากับคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๓ ของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ) การพิจารณาคุณวุฒินี้ไม่รวมถึงการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

โทร. ๐ ๒๖๓๐ ๕๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๕๕๓๐

ภาคผนวก ง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
- ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๗ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ขั้นตอนในการเปิดและปิดหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลู่วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย:-

๑. พระครูปริยัติกิตติธำรง,ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. ศ.ดร.จันทน์ อติวัฒนสิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ศ.สายนธ์ ไพระชาญจิตร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รศ.ดร.โยธิน แสงดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. พระมหาสุหิตย์ อาภากรโร,ดร.	กรรมการ
๖. ผศ.ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง	กรรมการและเลขานุการ
๗. พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในภายนอกและจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการจำเป็น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการเปิดหรือพัฒนาหลักสูตร

๒. พิจารณาข้อมูลตามแนวทางในประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง ขั้นตอนในการเปิดและปิดหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. ร่างกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์และกรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร และจัดทำรายละเอียดแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชา (Curriculum Mapping)

/๔. ร่างและจัดทำ...

๔. ร่างและจัดทำเอกสารรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) (Program Specification) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ

๕. เสนอร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและสภาวิชาการตามลำดับ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๔๗๑ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

เพื่อให้การดำเนินงานในการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย

๑. พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๒. ศาสตราจารย์ ดร.จันทน์ อติวัฒนสิทธิ์	ที่ปรึกษา
๓. ศาสตราจารย์สายันต์ ไพเราะญจิตร	ที่ปรึกษา
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงดี	ที่ปรึกษา
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชีโนกุล	ที่ปรึกษา
๖. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๗. พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.	รองประธานกรรมการ
๘. พระมหาอำนาจ ยี่สุกรวี, ดร.	กรรมการ
๙. พระมหาสุทนต์ อาภาภโร, ดร.	กรรมการ
๑๐. รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ ผกาทอง	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. พระมหาสุเทพ สุบญฺชโธ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. อาจารย์ผดุง วรรณทอง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. เลขานุการสำนักงานคณบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๔
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

"มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่
๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป"

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

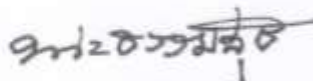
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘) คณะสังคมศาสตร์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรพุทธศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘) คณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่
๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย